

ಅವೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಸಚಿನ್ ತೆಂಡುಲ್ಕರ್ ಒಮ್ಮೆ ಹೇಳಿದಂತೆ, 'ನನಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಫೀಲ್ಡರ್‌ಗಳ ನಡುವೆ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಳವೇ ಕಾಣುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.' ಅಂದರೆ ನಾವು ಹೇಗೆ ನೋಡುತ್ತೇವೋ ಹಾಗೆ ಜಗತ್ತು ತನ್ನನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆಶಾವಾದಿಗೆ ಸದಾ ಜಯವಿರುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಅಶಕ್ತತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗ ಮಾತ್ರವೇ ನಮ್ಮ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ. ಚೀನಾದ ಒಬ್ಬ ಬಾಲಕ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಘಟನೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬಲಗೈಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ. ತಾನು ಕುಂಗ್-ಫು ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕೆಂಬ ಆತನ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಇದು ಮಾರಕವಾಯಿತು. ಆದರೂ ಗುರುವೊಬ್ಬರನ್ನು ಕಂಡು ಅವರ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಅವರೂ ಆತನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಮರುಗಿ, ಕುಂಗ್-ಫು ಕಲಿಸಲು ಮುಂದಾದರು. ಆದರೆ ಆತನಿಗೆ ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಖಾತಾವನ್ನು (ಒಂದು ರೀತಿಯ ಪಟ್ಟು) ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಬೇಸರಗೊಂಡ ಹುಡುಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಅವರು, "ಇದೊಂದನ್ನು ನೀನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡು, ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕು" ಎಂದರು. ಒಂದು ದಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಚಾಂಪಿಯನ್ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಆತನಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಆತ ಭಾಗವಹಿಸಿದಾಗ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಆತನನ್ನು ಕಂಡು ನಕ್ಕರು. ಹುಡುಗ ಕೆಳಹಂತದ ಒಂದೊಂದೇ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲುತ್ತಾ ಬಂದಾಗ ಹಲವರು ಮೂಗಿನ ಮೇಲೆ ಬೆರಳಿಟ್ಟರು. ಕೊನೆಯ ಹಂತದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಕಷ್ಟವೆನಿಸಿತು. ಆಗ ಆ ಬಾಲಕ ತಾನು ಕಲಿತ ಒಂದೇ ಒಂದು ಖಾತವನ್ನು ಆ ಬಲಶಾಲಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ. ಅದರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ಎದುರಾಳಿ ಸೋತುಹೋದ. ಈ ಬಾಲಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಚಾಂಪಿಯನ್ ಆಗಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ. ನಂತರ ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಖಾತವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಲಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕೇಳಿದ. ಆಗ ಆ ಗುರು, "ಆ ಖಾತದ ಚಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ನೀನು ಹಿಡಿದಾಗ, ಆತ ನಿನ್ನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿನ್ನ ಬಲಗೈಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಿರುಗಿಸಬೇಕು. ಹಾಗಾದರೆ ಮಾತ್ರ ನಿನ್ನಿಂದ ಪಾರಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ನಿನಗೆ ಬಲಗೈಯಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಕೊರತೆಯೇ ನಿನಗೆ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು" ಎಂದರು.

ಇದು ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಒಂದು ಪಾಠವಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನೇ ಮೆಟ್ಟಲಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರೊಂದಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು, ಗುರಿ ಮುಟ್ಟಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಈ ಸತ್, ಜ್ಯೋತಿ ಮತ್ತು ಅಮೃತ ಇವು, ನಮಗೆ ದೊರೆತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು, ಧೈರ್ಯವನ್ನು, ಯಶಸ್ಸನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಗುರಿಸಾಧನೆಗೆ, ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ನಾಂದಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನು ನಂಬಿಕೆಯನ್ನಿಟ್ಟು, ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಗುರಿಯೆಡೆಗೆ ಸಾಗುವುದೇ

ಲೌಕಿಕವಾಗಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಅರ್ಥ.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅಥವಾ ಆಂತರಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆ : ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು, 'ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯೂ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ವರೂಪವೇ ಆಗಿದೆ' ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಭಗವಂತನು, 'ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳ ಹೃದಯದಲ್ಲೂ ನಾನು ವಾಸವಾಗಿದ್ದೇನೆ' ಎಂದು ಸಾರುತ್ತಾನೆ.

ತಮಸ್ಸು ಎಂಬ ಅಂಧಕಾರವು ನಾವು ಯಾರು, ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ದೈವತ್ವವನ್ನು ಮರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ನೈಜ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅದು ತುಂಬುತ್ತದೆ. ನಾವು ದೇಹವೆಂಬ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ಮಹಾಭಯವೇ. ಜೀವನದ ದೊಡ್ಡ ಭಯವೇ ಸಾವು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ 'He lost his soul' ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ನಾವು ಭಾರತೀಯರು 'He left his body' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಾವು ಎಂಬುದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿದಂತೆ, ನಾವು ಸಾಯಲಾರವು ಎಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ನಿಜವಾದ 'ನಾನು' ಈ ದೇಹವಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಪರಮ ಸತ್ಯ. ಇದನ್ನು ತಮಸ್ಸು, ಅಜ್ಞಾನ ನಮ್ಮಿಂದ ಮರೆಮಾಚುತ್ತದೆ. ಸತ್ಯವು ಈ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಜ್ಞಾನವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು. ಜ್ಯೋತಿ ಎಂಬುದು ಜ್ಞಾನ. ಈ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಅಮೃತತ್ವ, ಅಮರತ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು. ನಾವು ನಶ್ವರವಾದ ದೇಹವಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನವೇ ಎಷ್ಟೊಂದು ಆನಂದವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ! ಅಂತಹದ್ದರಲ್ಲಿ ಅದರ ಅನುಭವ ಮತ್ತೆಂತಹ ಆನಂದವನ್ನು ನೀಡದಿರದು?

ಈ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಭಾವ : ಒಳ್ಳೆಯದರಿಂದ ಉತ್ತಮದೆಡೆಗೆ, ಉತ್ತಮದಿಂದ ಉನ್ನತಿಯೆಡೆಗೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಪರಿವರ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಭಗವಂತನು ನಮಗೆ ಸಹಾಯಕನಾಗಲಿ ಎಂದಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಿವರ್ತನೆಯೇ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳ ತಿರುಳು ಹಾಗೂ ಅವು ಸಾರುತ್ತಿರುವ ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ. *

ಒಂದು ರಾತ್ರಿ, ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಕುಡುಕರಿಗೆ ಒಂದು ದೋಣಿಯ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಯಾಯಿತು. ಅವರು ನದಿಗೆ ಹೋಗಿ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಬೆಳಗಾದಾಗ ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಹೊರಟಿದ್ದರೋ, ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅವರು ಎಷ್ಟೊಂದು ಮೈಮರೆತಿದ್ದರಂದರೆ, ದೋಣಿಯ ಕಟ್ಟನ್ನು ಬಿಟ್ಟವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಜ್ಞಾನವಿರಲಿಲ್ಲ! ಅದೇ ರೀತಿ, ಆಸೆಗಳನ್ನು ಬಿಡದೆ ಮಾಡುವ ಸಾಧನೆಯಿಲ್ಲವೂ ವ್ಯರ್ಥ.

- ನಾಗ ಮಹಾಶಯ (ದುರ್ಗಾಚರಣ ನಾಗ್, ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಶಿಷ್ಯರು)

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಭಾಷಣೆ

ಸ್ವಾಮಿ ಭೂತೇಶಾನಂದಜಿಯವರೊಂದಿಗೆ

ಕನ್ನಡ ಅವತರಣಿಕೆ : ಸ್ವಾಮಿ ಮಂಗಳಾತ್ಮಾನಂದ

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಮಹಾರಾಜರೆ, ಈ ಸಂಘದಲ್ಲಿದ್ದು ನಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಅದು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದು.

ಮಹಾರಾಜ್: ಸಂಘವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಮಗೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಸಂಘದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಸಂಘದಿಂದ ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಿದೆ ಯೆಂದೂ ನಾವು ಸಂಘದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾವು ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಆದರೂ, ಇಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವುದಂತೂ ಹಿಂದಿನಂತೆಯೇ ನಡೆದು ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಮಹಾರಾಜ್: ಹೌದು, ಅದು ಸರಿ. ಧ್ಯಾನ, ಜಪ ಮಾಡುವುದು ಕೂಡ ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವೇನಿದೆ? ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ತೀವ್ರ ವೈರಾಗ್ಯ ಎಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಬರದೋ ಅಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಇರಲೇ ಬೇಕು. ತೀವ್ರ ವೈರಾಗ್ಯ ಬಂದಾಗಲೇ ನಾವು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿತನಕ, 'ಬನತ ಬನತ ಬನಿಜಾಯಿ.' (ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಾಡುತ್ತಾ ಪ್ರವೀಣರಾಗುವುದು)

ಪ್ರಶ್ನೆ: ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತಿದೆ, ಈ ಸಂಘವನ್ನು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು, ಶ್ರೀಮಾತೆ, ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಇತರ ಶಿಷ್ಯರು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರ ಒಂದು ಭಾವಧಾರೆ ಈಗಲೂ ನಡೆದು ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟೋ, ಪಡದೆಯೋ ಈ ಭಾವಧಾರೆಗೆ ನಾನು ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಭಾವಧಾರೆಯೇ ನನ್ನನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ; ಇದೊಂದು ವಿಚಾರ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾವು 'ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರ'ದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೊಂದು, ಧರ್ಮಜೀವನ; ಅದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ. ಈ organisationನಲ್ಲಿ ನಾನು ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂಬ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಉನ್ನತಿಯಾಗುವುದು ಎನ್ನುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ನಡುವೆ ನಾನೇನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ individual progress ಆದರೂ ಆದೀತು. ಆದ ಕಾರಣ ಸಂಘದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಉನ್ನತಿ individual ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.

ಮಹಾರಾಜ್: ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಈ ಸಂಘ ನಮ್ಮದು; ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಆಗಬೇಕು. ಬದಲಾಗಿ, ತಿಂದುಂಡು ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಅಥವಾ ಒಂದೆಡೆ ಹೊಸ ಗಿಡ ಬೆಳೆಸುವುದು, ಏನೋ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಆಗದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಹಾಗಲ್ಲ, ಇವರ ಪ್ರಶ್ನೆ, as a whole ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ-ಭಜನೆ ಮಾಡಲು ಇನ್ನಷ್ಟು ಅನುಕೂಲತೆಯಿರಬೇಕೆತ್ತು; ಯಾವ

ಗಲೂ ಸಂಘ ನನ್ನ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇದ್ದ ಅನುಕೂಲತೆಯಲ್ಲೇ ನಾನು ಸಾಧನೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು ಎಂದು.

ಮಹಾರಾಜ್: ಹೌದು, ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಮಹಾಪುರುಷ ಮಹಾರಾಜರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು, ತಾವು ಒಂದು ಸಲ ಉದಾಹರಿಸಿದ್ದಿರಿ - 'ನಾನು ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟರೆ ಈ ಕ್ಷಣವೇ ಈ ಮಾವಿನ ಮರಕ್ಕೂ ಮುತ್ತಿ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ' ಎಂದು.

ಮಹಾರಾಜ್: ಇದು ಅವರ ಸ್ವಂತದ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿಚಾರ; ಇದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಾರದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಪುನಃ ಅವರೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, 'ಈ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ನಾಯಿಯ ಹಾಗೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು.' ನಾಯಿಯ ಹಾಗೆ ಎಂದರೆ ...

ಮಹಾರಾಜ್: ನಾಯಿಯ ಹಾಗೆ ಎಂದರೆ, ಈ ಸಂಘದ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ವಿಶ್ವಾಸ ಹೊಂದಿರಬೇಕೆಂದರ್ಥ. ಬಾಯ್ತುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿರುವುದಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಹಾಗಲ್ಲ, ಈ ಭಾವಧಾರೆ ನನ್ನನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಾರಾಜ್: ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಸಂಘವೆಂದರೆ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು; ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರೆಂದರೆ ಸಂಘ. ಅವರನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮವರೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇವೆ, ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮವರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಅವರ ನಾಮ, ಜಪ ಮಾಡುವುದು ಅನಂತರ ಊಟ-ತಿಂಡಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಿರುವುದು; ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಲ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, "ಭಗವಂತನನ್ನು ನಿರಂತರ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು." ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಸ್ವಾಮೀಜಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, "ಹಾಗೆ ಹೇಳಬೇಡ, 'ದಿನಕ್ಕಿರಡು ಸಲ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸು' ಎನ್ನು." ಹೀಗೆ, ಸಂಘ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸಂಘವೇ. ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ತ್ಯಾಗವಿದೆ. ಕೆಲವರದು ತೀವ್ರ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರದು ಮಧ್ಯಮ, ಹೀಗೆ ತ್ಯಾಗ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಸಂಘ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಹೋದರತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮಗತಿ, ಮಧ್ಯಮಗತಿ, ಮಂದಗತಿಯವರು ಎಲ್ಲರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಸಂಘ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಂಘ ಒಂದು ಅಗರಬತ್ತಿಯಂತೆ; ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಸಂಘದ ಪದತಲದಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ನೀನು ಯಾವಾಗ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪುತ್ತೀಯೋ, ಆಗ ನಿನಗೆ ಈ ಸಂಘದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪುವ ತನಕ ಸಂಘ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನೂ ನಿನಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡು

ವಿವೇಕಪ್ರಭ

ತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಈ ಸಂಘದಿಂದಲೇ ಆಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಸಂಘದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಜಪ, ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಾವೇನೋ ಹೇಳಬಹುದು. ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಕುಳಿತು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಅವರಿಂದ ಧ್ಯಾನ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಘದ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ಆಂತರಿಕ ಭಾವದಿಂದ ಯಾರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಉನ್ನತಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡ ತಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲವೂ ಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಅನಂತರ ಇಲ್ಲಿ ಏನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಾರದು. ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವೈರಾಗ್ಯಪರನಾದ ಒಬ್ಬರು ಸಾಧುಗಳಿದ್ದರು. ಅನಂತರ ಅವರ ಪತನವಾಯಿತು. ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಗೊತ್ತೆ? ಅವರು ಸಂಘದ ಮೇಲೆ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ; ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು : “ಸಂಘ ಇಷ್ಟೊಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೂ ನನ್ನ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ; ‘ಮನುಷ್ಯತ್ವಂ, ಮುಮುಕ್ಷುತ್ವಂ, ಮಹಾಪುರುಷ ಸಂಶ್ರಯಃ’ - ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಮಹಾಪುರುಷರ ಸಂಶ್ರಯ ಲಭಿಸಿದೆ. ಆದರೂ ಈ ಮುಮುಕ್ಷುತ್ವ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತರಲು ನನ್ನಿಂದಾಗಲಿಲ್ಲ; ಇವುಗಳನ್ನು utilize ಮಾಡಲು ನನ್ನಿಂದ ಆಗಲಿಲ್ಲ.” ಇವು ಮೂರೂ ಬೇಕು. ಬರೀ ಮುಮುಕ್ಷುತ್ವವಿದ್ದರೂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗದು. ಮುಮುಕ್ಷುತ್ವದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮೂಲಧನವಿರಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನವೇ ಮುಮುಕ್ಷುತ್ವಕ್ಕೆ ಮೂಲಧನ. ಕೇವಲ ಮಹಾಪುರುಷ ಸಂಶ್ರಯವಿದ್ದರೂ ಸಾಲದು, ಮುಮುಕ್ಷುತ್ವವಿಲ್ಲದೆ ಏನೂ ಆಗದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಇಲ್ಲದೆ ಮುಮುಕ್ಷುತ್ವ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಮಹಾರಾಜ್: ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಸಾಧ್ಯವೋ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಸಾಧ್ಯವಿರಬಹುದು. ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ದೇವತೆಗಳು ಭೋಗಾಸಕ್ತರು; ಅವರು ವಾಸಿಸುವುದೇ ಭೋಗಜೀವನದ ಮಧ್ಯೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಮುಕ್ಷುತ್ವವೇನೋ ಲಭಿಸಬಹುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಕಠೋಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇದೆಯಲ್ಲವೆ, ‘ಭಾಯಾತಪಯೋರಿವ..’

ಮಹಾರಾಜ್: ಹೌದು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ,

ಯಥಾದರ್ಶೇ ತಥಾತ್ಮಿನಿ

ಯಥಾ ಸ್ಪಷ್ಟೇ ತಥಾ ಪಿತೃಲೋಕೇ |

ಯಥಾಪ್ತು ಪರೀವ ದದೃಶೇ ತಥಾ ಗಂಧರ್ವಲೋಕೇ |

ಭಾಯಾತಪಯೋರಿವ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೇ || (ಕಠೋಪನಿಷತ್, ೨.೩.೫)

- ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆಯಾವಾಗ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನವುಂಟಾಗುತ್ತದೋ, ಆಗ ಅವನು ಯಾವ ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವನೋ, ಆ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತನಾಗಿರನು. ಫಲವು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಒಂದೇ ರೀತಿ. ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವೈಚಾರಿಕವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂತಿಮ ಫಲ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ. ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಸ್ಥಿತನಾಗಿರಲಿ, ಅವರಿಗಾಗುವ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನ ಒಂದೇ. ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ನಾಲ್ಕು ಯೋಗಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಬಯಸಿದ್ದರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದನ್ನು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕು?

ಮಹಾರಾಜ್: ಅದಕ್ಕೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಅಂತ ಅಳತೆ ಇಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಇಂತಿಷ್ಟು ಅಂತ ಏಕೆಲ್ಲ? ಇಂತಿಷ್ಟು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಂತಿಷ್ಟು ಕರ್ಮ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಒಂದು ಅಳತೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವಲ್ಲ?

ಮಹಾರಾಜ್: ಇಲ್ಲ, ಹಾಗಾಗದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಧ್ಯಾನವೂ ಆಗದು, ಕರ್ಮವೂ ಆಗದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಯಾಕಾಗದು ಮಹಾರಾಜ್?

ಮಹಾರಾಜ್: ಇಂತಿಷ್ಟು ಅಂತ ಅಳತೆ ಮಾಡಲು ಅದೇನು ವೈದ್ಯರು ಕೊಡುವ ಔಷಧಿಯೆ?

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಒಂದು ಕಾಲದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಭಾವಿಸಬಹುದಲ್ಲವೆ? ಇಡೀ ದಿನದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಘಂಟೆ ಧ್ಯಾನ, ಇಷ್ಟು ಘಂಟೆ ಅಧ್ಯಯನ - ಹೀಗೆ.

ಮಹಾರಾಜ್: ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಾಗದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಒಂದು routine (ದಿನಚರಿ) ಇರುತ್ತದಲ್ಲವೆ?

ಮಹಾರಾಜ್: Routine ಯಾತಕ್ಕಾಗಿ? ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬಾರದೆಂದು, ಅಷ್ಟೆ. ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಒಂದು routine ಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಕರ್ಮ ಮತ್ತು ಉಪಾಸನೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಾಡಲಿ?

ಮಹಾರಾಜ್: ‘ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ತಲೆಗೊದಲು ಕಟ್ಟಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆ?’ ಎಂದ ಹಾಗಾಯಿತು (ಬಂಗಾಳಿ ಗಾದೆ). (ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಎಂದರ್ಥ - ಅನುವಾದಕ). ಯಾರು ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾನೋ, ಅವನು ಜ್ಞಾನವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಯಾರು ಜ್ಞಾನವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಅವನು ಕರ್ಮ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆ?

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಅಂದರೆ ಒಂದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವಾಗ ಉಳಿದವೂ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಬರುವವು, ಅಲ್ಲವೆ? ಅಂದರೆ ಒಂದರ ಮಧ್ಯೆಯೇ ಜ್ಞಾನ, ಭಕ್ತಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆ ಎಂದರ್ಥವೆ?

ಮಹಾರಾಜ್: ನೀನೇನು ಕರ್ಮ ಮಾಡುತ್ತೀಯೋ, ಅದರೊಂದಿಗೆ ಜ್ಞಾನ-ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಮಾಡುವೆ, ಭಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಆಚರಿಸುವೆ; ಯೋಗವನ್ನೂ ಮಾಡುವೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಮಾಡುವೆ. ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುವೆ, ಕಿವಿಯಿಂದ ಕೇಳುವೆ, ಬಾಯಿಯಿಂದ ಮಾತಾಡುವೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಂದೇ ಸಲ ಮಾಡುವೆ ತಾನೆ?

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಹೌದು.

ಮಹಾರಾಜ್: ಅದೇ ರೀತಿ.